

УДК : 001.4 : 338.48
JEL Classification : R14, Q57, Z32
DOI 10.33111/EE.2026.56.KukobaV

Volodymyr Kukoba
*DrSc of Economic, Professor of
Business Economics and
Entrepreneurship Department
Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman*

Кукоба Володимир Павлович
*д. е. н., професор кафедри бізнес-
економіки та підприємництва,
Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

ORCID: 0000-0003-3107-6000

РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПРОСТІР – ОНОВЛЕННЯ ДЕФІНІЦІЇ

АНОТАЦІЯ. Наведено результати аналізу сучасних наукових досліджень відносно оцінювання стану рекреаційного простору на основі реляційної логіки стосовно до точного місця у просторі. Підкреслено доцільність застосування мережевої логіки при окресленні рекреаційних територій, включно зі зв'язаністю, потоками та структурою маршрутів. Розглянуто можливості застосування нових методологій, серед яких головним є підхід «Space Syntax», що використовується для опису функціональної структури рекреаційних просторів та їх інтегративних властивостей. Визначено рекреаційний простір як соціально-екологічну адаптивну систему. Сформульовано тлумачення терміну «рекреаційний простір», що дозволяє комплексно його описати у міждисциплінарному контексті з урахуванням його мультиелементного та мережевого характеру.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: рекреаційний простір, рекреаційна зона, ландшафт, екологія, мережа, просторова організація, людино-природна взаємодія.

RECREATIONAL SPACE – UPDATING THE DEFINITION

ANNOTATION. The article presents the results of the analysis of modern scientific research regarding the assessment of the state of the recreational space based on the application of the provisions of relational logic in relation to the place in a certain space. It focuses on the peculiarities of the use of network logic in delineating and assessing the state of recreational areas, including connectivity, flows and route structure, according to which it is believed that recreation does not arise at a separate point, but in a sequence of interconnected locations, routes and interactions, where a person perceives space through movement and experience, and therefore the value of a place is not isolated, it depends on which places surround it how easy it is to reach them and what activities they support. The possibilities of applying new methodologies are considered, among which the defining concept is based on the «Space Syntax» approach, which is used to describe the functional structure of recreational

spaces and their integrative properties. The recreational space is considered as a socio-ecological adaptive system, accordingly, the understanding of the essence of the «recreational zone» is clarified and a generalized interpretation of the term «recreational space» as a multidimensional socio-ecological system formed from recreational places, routes and interactions is formulated, in which the recreational process arises due to the interconnectedness, accessibility and integration of spatial elements of this system. This allows a comprehensive description of the recreational space in an interdisciplinary context, taking into account its multicomponent and network nature.

KEY WORDS: recreational space, recreational area, landscape, ecology, network, spatial organization, human-natural interaction.

Вступ. Дедалі важливішу роль у забезпеченні якості життя, економічної та екологічної рівноваги відіграє стан просторового розвитку територій і у першу чергу рекреаційних. Традиційне уявлення про рекреаційний простір як про сукупність зон відпочинку вже не відображають його реального стану речей. Результати сучасних досліджень виокремлюють вже реляційний та мережевий характер простору, де значення місця розташування визначається не лише фізичними параметрами, а і системою взаємозв'язків, потоків та соціокультурних надбань, що утворюють ці місця. Рекреаційний простір постає багатовимірною системою, у якій поєднуються фізичні, соціальні, екологічні та мережеві аспекти, а його функціонування залежить від конфігурації маршрутів, доступності та інтеграції між окремими локаціями.

Отримані нові знання про рекреаційний простір, дані його конфігураційного аналізу, дозволяють вже розглядати рекреаційні території як елементи складної багатовимірної мережі, у якій ступінь доступності та інтеграції визначає інтенсивність руху, поведінку користувачів і навантаження на окремі сегменти. При цьому сучасні підходи економіки соціально-екологічних систем вказують на адаптивність та динамічність рекреаційного простору, його здатність реагувати на зміни попиту, екологічних умов та суспільних практик. Однак, досі терміни «рекреація», «рекреаційний простір», «рекреаційна зона» та «рекреаційна діяльність» уживаються без чіткого визначення або з різними інтерпретаціями. Це ускладнює розроблення єдиної дефініції та уніфікацію наукової мови. Має місце ситуація, коли поняття «туризм» або «відпочинок» подаються як складники або як синоніми «рекреації». В інших підходах — навпаки: туризм і рекреація подаються як різні явища. Такі різночитання вимагають ретельного опрацювання понятійного апарату стосовно рекреаційного простору, що

є необхідною умовою для формування єдиної теоретичної основи та практичних методів дослідження й управління рекреаційними просторами.

Постановка завдання. Проблематика стану до динамічної зміни рекреаційних просторів має значний науковий доробок, однак ступінь її опрацювання істотно різниться між зарубіжними та українськими дослідниками. Так, Hansen A. S. у своїй роботі «Understanding recreational landscapes» [16] підкреслює концептуальну невизначеність самого поняття «рекреаційний ландшафт» та наголошує на відсутності системної інтеграції цього терміна в ландшафтознавстві та рекреології, незважаючи на його широке застосування у науковій літературі. Shivers J. S. та Chick G. [10] у критичному аналізі концептів «leisure» та «recreation» наголошують на фундаментальній дефініційній невизначеності цих понять, вказуючи, що різні наукові дисципліни трактують рекреацію по-своєму, а спроби виробити універсальне визначення поки що залишаються безуспішними. Також є точка зору, яка вказує на те, що поняття «рекреація» та «рекреаційна діяльність» мають багатозначний характер у законодавстві різних країн і часто не мають офіційного визначення, попри активне застосування в нормативних актах.

Щодо українських науковців, проблема дослідження рекреаційного простору залишається частково фрагментарною через міждисциплінарність теми та відсутність достатньої кількості фундаментальних робіт, які б комплексно поєднували географічні, правові, соціальні, економічні та екологічні підходи. Більшість українських робіт зосереджується на регіональних аспектах рекреаційного природокористування, туризму або розвитку природоохоронних територій, але питання теоретичного окреслення саме «рекреаційного простору» як системного поняття досліджене недостатньо.

Мета дослідження – комплексне теоретичне обґрунтування та уточнення понятійного апарату щодо рекреаційного простору з урахуванням сучасних наукових концепцій — реляційного, мережевого, конфігураційного та соціально-екологічного підходів. *Об'єкт* дослідження – рекреаційний простір як соціально-екологічна та просторово-мережева система. *Основні завдання* дослідження: проаналізувати сучасний стан наукових досліджень понятійного апарату стосовно рекреаційного простору з урахуванням реляційної логіки місця та простору; сформулювати узагальнений термінологічний апарат, що дозволяє комплексно описати рекреаційний простір у міждисциплінарному контексті; обґрунтувати

узагальнене наукове визначення рекреаційного простору, яке відображає його багатокомпонентний та мережевий характер.

Результати. Термін «рекреація» отримав широке розповсюдження з кінця 1960 рр. і мав контекстний зв'язок з природним середовищем у процесі відпочинку людей, що дало поштовх до утворення нового наукового напрямку – рекреаційної географії. Ця наука займалася вивченням територіальних особливостей об'єктів, процесів і явищ, які були пов'язані з відновленням духовних і фізичних сил людей у процесі відпочинку. У той час поняття «рекреації» охоплювало відпочинок і туризм [9, с. 59]. Хоча до цього рекреацією вважалась сукупність явищ і процесів, пов'язаних з відновленням сил шляхом відпочинку і лікування, оскільки у той час туризм розвивався і функціонував незалежно від рекреації.

І досі існують точки зору, туризм здійснюється в межах рекреації, або що рекреація – це вид туризму, або що туризм і рекреація – зовсім різні процеси. Представники економічної науки та менеджменту, які опікуються проблемами управління рекреаційними та туристичними ресурсами, оперують термінами «рекреаційно-туристична діяльність», «рекреаційно-туристичний бізнес», «рекреаційно-туристичні природні ресурси», та ін., тобто фактично об'єднують суміжні категорії «рекреація» і «туризм».

Після ґрунтовного розгляду різних версій словників іноземних слів, у тому числі і з латини, можна припустити, що термін «рекреація» етимологічно походить від лат. *rescreātio* — «відновлення; освіження», що у свою чергу є віддієслівним утворенням від *rescreāre* (*рескреō*) — «відновлювати; оживляти; творити знову» [4]. Вважається, що з 13 сторіччя у давньофранцузькій мові використовувалося схоже за змістом слово «*rescreacion*», а з 14 сторіччя у давньоанглійській – *rescreacioun* [14]. Уданий час в англійській мові функціонує слово «*recreation*», що найчастіше перекладають як: 1) відпочинок, відновлення сил, розвага; 2) перерва [1]. При цьому Кембриджський англо-український словник перекладає «*recreation*», як «розвага, відпочинок» [11]. Велика українська енциклопедія визначає «рекреацію», як «1) відпочинок, оздоровлення, культурно-пізнавальна та інша діяльність людини на спеціально відведених територіях з відповідною інфраструктурою поза постійним місцем проживання (біля моря, річки, озера, у лісопарках та гідропарках, у гірській місцевості тощо); 2) у громадських і виробничих спорудах — приміщення, призначені для короткочасного відпочинку від основних занять персоналу й відвідувачів (у музеях, закладах освіти і лікувальних закладах, адмі-

ністративних будівлях тощо).»[2]. Українське нормативно-правове поле вказує на «рекреацію», як на «відновлення за межами постійного місця проживання у визначених згідно із законодавством місцях природно-заповідних територій та об'єктів розумових, духовних і фізичних сил людини, що здійснюється шляхом загальнооздоровчого, культурно-пізнавального відпочинку, туризму, оздоровлення, любительського та спортивного рибальства, полювання тощо» [5].

Найчастіше у термін «рекреація» вкладають розуміння, пов'язане із поверненням фізичної та психоемоційної спроможності людини після навантаження. Тобто, у сучасному гуманітарному та соціально-економічному дискурсі слово «рекреація» трактується, як цілеспрямована діяльність і практика відновлення життєвих (фізичних та психологічних) ресурсів у спеціально організованому середовищі [12; 21] з ключовими ознаками добровільності, просторово-часової організації та інфраструктурної підтримки (маршрути, публічні простори, сервіси) [27]. Також даний термін використовують і у розумінні «системи умов, що забезпечують таке відновлення (природних, соціальних, інституційних). Ще з терміном «рекреація» пов'язано використання суб'єктизованого терміну «рекреант», яким вважають «особу, яка відновлює у визначених згідно із законодавством місцях природно-заповідних територій та об'єктів свої розумові, духовні і фізичні сили» [5].

Нажаль, інтуїтивно пов'язуючи «рекреацію» з людиною ми суттєво звужуємо його розуміння, що призводить до одностороннього дослідження цього феномену. У зв'язку з тим, що властивість відтворення, відновлення, перетворення та зміцнювання з підкріпленням (див. вище тлумачення з латини) притаманна не лише людині, а і іншим окремим фізичним та біологічним об'єктам, до поточного терміну «рекреація» доцільно додавати вказівник на об'єкт відновлення. В нашому гуманітарному та соціально-економічному випадку це буде людина або їхня група – індивідум, особистість, громадянин, громада, суспільство тощо; точніше це буде: рекреація людини (людей), рекреація громадянина (громадян) і так далі . В інших випадках вказівником може бути назва біологічного або фізичного об'єкта.

Семантика ж поняття «рекреація» охоплює такі взаємопов'язані аспекти: 1) індивідуально-діяльнісний (відновлення людини), 2) просторово-організаційний (локалізація дій у певних зонах), 3) соціокультурний (практики спільнот, культурна ідентичність) [15; 20]. І саме просторово-організаційний аспект сто-

сується місць відновлювальної практики індивідуумів та їхніх груп – рекреаційних зон.

Термін «рекреаційна зона» також має багато спільних тлумачень в яких без явного вказування на суб'єктність поняття акцент робиться на «рекреації індивідуумів». Лише в Україні законами та нормативно-правовими актами визначають рекреаційну зону як: 1) спеціально виділену генеральним планом і організовану територію в місті і зеленій зоні, призначену для відпочинку населення [6]; 2) спеціально виділену і організовану територію в місті та в межах зеленої зони, призначену для відпочинку населення [7]; 3) озеленені та водні простори у межах забудови міста і його зеленої зони, а також природного ландшафту, які формують зони масового короткочасного та тривалого відпочинку населення (в тому числі міжселищні зони відпочинку, курортні зони) [3]; 4) ділянки суші і водного простору, призначені для організованого масового відпочинку населення і туризму (Стаття 63. Рекреаційні зони; Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища») [8]. Європейська комісія вважає рекреаційною зоною «територіально виокремлену ділянку зі спеціальною інфраструктурою та режимом використання, що забезпечує здійснення рекреаційної діяльності (парки, лісопарки, пляжі, прибережні смуги, природні й історико-культурні локації)» [13], що не суттєво відрізняється від українських тлумачень. Таке тлумачення характеризує дану зону не лише як місце для відпочинку, фізичного та психологічного відновлення людей, а і місце для відновлення біо- та літосфери.

Навіть у homo-орієнтації рекреаційні зони мають свої спільні та відмінні риси. Такі зони можуть розрізнятися поміж собою за функціональною спеціалізацією (відпочинок та/або дозвілля та/або оздоровлення), за просторово-правовим режимом (зонування, норми навантаження), інфраструктурною готовністю (наявність узгоджених маршрутів, навігації, умов безбар'єрності), за екологічними обмеженнями (несуча здатність, охорона середовища тощо) [26]. *Рекреаційна зона є поняттям, що віддзеркалює двомірне обмежене місце відновлення, тривимірність такого місця та без просторових обмежень характеризує простір.*

Рекреаційний простір у сучасній теорії територіального розвитку розглядається не як проста сума рекреаційних зон, а як складна багатовимірна система, що функціонує на основі мережових взаємодій, потоків, інфраструктурних зв'язків і культурно-соціальних практик. Його ядро становить не територія як така, а конфігурація відносин між людьми, природою, інфраструктурою

та сценаріями використання місць [19; 23]. Хіллер Б. і Хансон Дж. розглядають рекреаційний простір, як мережеву систему місць, маршрутів, сервісів і культурних сцен, у якій циркулюють потоки людей, інформації, практик і вартостей; він розглядається як соціо-еколого-просторова та адаптивна система з властивостями стійкості й самоорганізації [17]. З точки зору системного підходу Морс В. розглядає рекреаційний простір як соціально-екологічну систему з властивостями адаптивності, стійкості та самоорганізації, а також здатністю реагувати на зміни попиту, сезонність, потоки туристів, зміни клімату й громади, трансформуючись у відповідь на зовнішні та внутрішні стимули [22]. Згідно логіки «мережі місць» рекреаційний простір слід представляти, як послідовність взаємопов'язаних локацій, що сприймаються через переміщення, де рекреація виникає не в окремій точці, а в послідовності взаємопов'язаних локацій, маршрутів і взаємодій, де людина сприймає простір через переміщення та досвід, а отже, цінність місця не є ізольованою, вона залежить від того, які місця її оточують, наскільки легко до них дістатися і які активності вони підтримують.

Важливими на даний час стосовно рекреаційного простору є методики оцінювання параметрів такого простору і їхнього порівняння з різними просторовими місцями. Існує не буже багато програмно-апаратних комплексів (Space Syntax, GIS Network Analysis, sDNA, Visibility Tools тощо), що визначають параметри архітектурних та екологічних просторів і можуть моделювати процеси змін у них. Серед них найбільше вирізняється «Space Syntax», яка сприймає простір, як мережеву модель доступності, видимості та інтеграції, що дозволяє виокремлювати в рекреаційному просторі магістральні, периферійні та «тихі» зони, що підходять для відпочинку та релаксації. «Space Syntax» дає можливість прогнозувати поведінку відвідувачів, моделювати рівень навантаження на різні ділянки території та оптимізувати маршрутні мережі [25]. Аналіз просторової конфігурації на основі «Space-Syntax» допомагає визначати вузли (ядра притягання), канали (маршрути, екокоридори), потоки (поведінкові траєкторії) й зв'язки (інституційні та сервісні механізми) — створює операційну базу для керування якістю досвіду та балансом навантажень на рекреаційні зони простору [17; 20; 24].

У мережевому концепті рекреаційний простір поділяють на такі складові: 1) просторові вузли — ключові локації (парки, площі, набережні, природні осередки); 2) канали — маршрути й екологічні коридори, що поєднують вузли; 3) потоки — рух людей, інформації, капіталу, культурних практик; 4) структурні

зв'язки — інституційні, економічні, соціальні механізми, що забезпечують координацію між учасниками рекреаційної системи. [18]

Узагальнюючи, під *рекреаційним простором* доцільно розуміти *багатовимірну соціально-екологічну систему, що утворена з рекреаційних місць, маршрутів і взаємодій, у якій рекреаційний процес виникає завдяки взаємопов'язаності, доступності та інтеграції просторових елементів цієї системи*. Цей простір визначається не стільки фізичними межами, скільки реляційними відносинами між людьми, природою, рекреаційною інфраструктурою та культурним надбанням. Він функціонує адаптивно, реагуючи на зміни соціального та природного середовища, і проявляє властивості стійкості, самоорганізації та динамічного розвитку.

Висновки. Рекреаційний простір доцільно розглядати як систему взаємопов'язаних елементів, що формують його структуру у реляційній логіці простору. Його організація має мережевий характер, визначений потоками, зв'язаністю та конфігурацією маршрутів. Нові методологічні підходи дають змогу точніше описувати функціональну будову та інтегративні властивості таких просторів. Рекреаційний простір функціонує як соціально-екологічна адаптивна система, чутлива до змін середовища. Узагальнене визначення поняття «рекреаційний простір» забезпечує його міждисциплінарне використання та відображає його багатокомпонентність і мережеву природу.

Література

1. Балла М. Англо-український словник: У 2 томах. Т. 2. Київ: Освіта, 1996. 712 с.
2. Вечерський В. В. Рекреація. Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/Рекреація> (дата звернення: 12.02.2026).
3. ДБН Б.2.2-5:2011. Благоустрій територій. Київ: Укархбудінформ, 2012. 44 с.
4. Скорина Л. П., Скорина О. А. Латинсько-український, українсько-латинський словник. Київ: Обереги, 2004. 448 с.
5. Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. Наказ Мінприроди України від 22.06.2009 № 330. Офіційний вісник України, 2009, № 57, ст. 107.
6. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України. Наказ Мінбуду України від 10.04.2006 № 105. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 12.02.2026).
7. Про мораторій на видалення зелених насаджень... Закон України від 02.12.2010 № 2739-VI. Відомості Верховної Ради України, 2011, № 18, ст. 121.

8. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ. Відомості Верховної Ради України, 1991, № 41, ст. 546.
9. Шульга М. В. Правові аспекти використання земель рекреаційного призначення для туризму. Прикарпатський юридичний вісник, 2022, 2(43), с. 59. DOI: <https://doi.org/10.32837/pyuv.v0i2.1017>.
10. Chick G. Leisure and Recreation Concepts: A Critical Analysis. *Journal of Leisure Research*, 1986. DOI: <https://doi.org/10.1080/00222216.1986.11969669>.
11. Cambridge Dictionary. English-Ukrainian dictionary Translation of «recreation». URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english-ukrainian/recreation> (дата звернення: 12.02.2026).
12. Енциклопаедія Britannica. Recreation. URL: <https://www.britannica.com/topic/recreation> (дата звернення: 12.02.2026).
13. European Commission. Green Infrastructure (policy/overview). URL: https://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/index_en.htm (дата звернення: 12.02.2026).
14. Etymonline. Origin and history of recreation. URL: <https://www.etymonline.com/word/recreation> (дата звернення: 12.02.2026).
15. Gehl J. *Cities for People*. Washington: Island Press, 2010. 269 p.
16. Hansen A. S. Understanding recreational landscapes – a review and discussion. *Landscape Research*, 2021, 46(1), pp. 128–141. DOI: <https://doi.org/10.1080/01426397.2020.1833320>.
17. Hillier B., Hanson J. *The Social Logic of Space*. Cambridge: Cambridge University Press, 1984. DOI: <http://dx.doi.org/10.1017/CBO9780511597237>.
18. Jabareen Y., Eizenberg E. Theorizing urban social spaces and their interrelations. *Planning Theory*, 2021. DOI: 10.1177/1473095220976942.
19. Horte O. S., Eisenman T. S. Urban Greenways: A Systematic Review and Typology // *Land*. 2020. Vol. 9, No. 2. Article 40. DOI: <https://doi.org/10.3390/land9020040>. (дата звернення: 12.02.2026).
20. Lynch K. *The Image of the City*. Cambridge, MA: The MIT Press, 1960. 202 p.
21. Merriam-Webster. Recreation. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/recreation> (дата звернення: 12.02.2026).
22. Morse W. C. Recreation as a Social-Ecological Complex Adaptive System. *Sustainability*, 2020. DOI: 10.3390/su12030753.
23. Westerholt R., Levin-Keitel M. Understanding the space–place nexus... *Urban Research & Practice*, 2025, 18(3), pp. 343–348. DOI: 10.1080/17535069.2025.2524861.
24. Space Syntax. What is Space Syntax? URL: <https://spacesyntax.com/what-is-space-syntax/> (дата звернення: 12.02.2026).
25. Space Syntax. The Space Syntax approach. 2026. URL: <https://spacesyntax.com/the-space-syntax-approach/> (дата звернення: 12.02.2026).

26. UN-Habitat. Public Space (topic hub). URL: <https://unhabitat.org/topic/public-space> (дата звернення: 12.02.2026).
27. UNWTO. Glossary of Tourism Terms. URL: <https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms> (дата звернення: 12.02.2026).

References

1. Balla, M. (1996). *Anhlo-ukrainskyi slovnyk* (Vol. 2). Kyiv: Osvita.
2. Vecherskyi, V. V. (2026, February 12). *Rekreatsiia. Velyka ukrainska entsyklopediia*. <https://vue.gov.ua/Рекреація>
3. DBN B.2.2-5:2011. (2012). *Blahoustrii terytorii*. Kyiv: Ukarkhbudinform.
4. Skoryna, L. P., & Skoryna, O. A. (2004). *Latynsko-ukrainskyi, ukrainsko-latynskyi slovnyk*. Kyiv: Oberehy.
5. Ministerstvo okhorony navkolyshnoho pryrodnoho seredovyscha Ukrainy. (2009). *Polozhennia pro rekreatsiinu diialnist u mezhakh terytorii ta obektiv pryrodno-zapovidnoho fondu Ukrainy* (Nakaz No. 330). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*, 57, 107.
6. Ministerstvo budivnytstva, arkhitektury ta zhytlovo-komunalnoho hospodarstva Ukrainy. (2006). *Pravyla utrymannia zelenykh nasadzhen u naselenykh punktakh Ukrainy* (Nakaz No. 105). <http://www.zakon.rada.gov.ua>
7. Verkhovna Rada Ukrainy. (2011). *Pro moratorii na vydalennia zelenykh nasadzhen...* (Zakon Ukrainy No. 2739-VI). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 18, 121.
8. Verkhovna Rada Ukrainy. (1991). *Pro okhoronu navkolyshnoho pryrodnoho seredovyscha* (Zakon Ukrainy No. 1264-XII). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 41, 546.
9. Shulha, M. V. (2022). *Pravovi aspekty vykorystannia zemel rekreatsiinoho pryznachennia dlia turyzmu. Prykarpatskyi yurydychnyi visnyk*, 2(43), 59. <https://doi.org/10.32837/pyuv.v0i2.1017>
10. Chick, G. (1986). *Leisure and recreation concepts: A critical analysis*. *Journal of Leisure Research*. <https://doi.org/10.1080/00222216.1986.11969669>
11. *Cambridge Dictionary*. (2026, February 12). *Recreation*. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english-ukrainian/recreation>
12. *Encyclopaedia Britannica*. (2026, February 12). *Recreation*. <https://www.britannica.com/topic/recreation>
13. *European Commission*. (2026, February 12). *Green Infrastructure (policy/overview)*. https://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/index_en.htm
14. *Etymonline*. (2026, February 12). *Recreation*. <https://www.etymonline.com/word/recreation>
15. Gehl, J. (2010). *Cities for people*. Island Press.
16. Hansen, A. S. (2021). *Understanding recreational landscapes: A review and discussion*. *Landscape Research*, 46(1), 128–141. <https://doi.org/10.1080/01426397.2020.1833320>

17. Hillier, B., & Hanson, J. (1984). The social logic of space. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511597237>
18. abareen, Y., & Eizenberg, E. (2021). Theorizing urban social spaces and their interrelations. Planning Theory. <https://doi.org/10.1177/1473095220976942>
19. Horte, O. S., & Eisenman, T. S. (2020). Urban Greenways: A Systematic Review and Typology. Land, 9(2), 40. <https://doi.org/10.3390/land9020040>
20. Lynch, K. (1960). The image of the city. MIT Press.
21. Merriam-Webster. (2026, February 12). Recreation. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/recreation>
22. Morse, W. C. (2020). Recreation as a social-ecological complex adaptive system. Sustainability. <https://doi.org/10.3390/su12030753>
23. Westerholt, R., & Levin-Keitel, M. (2025). Understanding the space–place nexus. Urban Research & Practice, 18(3), 343–348. <https://doi.org/10.1080/17535069.2025.2524861>
24. Space Syntax. (2026, February 12). What is Space Syntax? <https://spacesyntax.com/what-is-space-syntax/>
25. Space Syntax. (2026, February 12). The Space Syntax approach. <https://spacesyntax.com/the-space-syntax-approach/>
26. UN-Habitat. (2026, February 12). Public space. <https://unhabitat.org/topic/public-space>
27. UNWTO. (2026, February 12). Glossary of tourism terms. <https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms>

Стаття надійшла до редакції 17.02.2026 р.

УДК 658.15:336.64
JEL Classification M41, G32, D24
DOI 10.33111/EE.2026.56.ShevchukN

Nataliia Shevchuk
Professor of the Department of
Business Economics and
Entrepreneurship
KNEU named after V. Hetman

Шевчук Наталія Валентинівна
професор кафедри
бізнес-економіки та підприємництва
КНЕУ ім. В. Гетьмана

ORCID: 0000-0001-6467-7748

БЮДЖЕТУВАННЯ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОСТІ ВИТРАТНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ ТА НЕОБХІДНОСТІ ВРАХУВАННЯ ВИТРАТ НА КАПІТАЛ

АНОТАЦІЯ. У статті досліджено бюджетування як інструмент контролю в умовах обмеженості витратно-орієнтованого підходу та